

I 1960 nedsatte D.O.F.'s bestyrelse et faunistisk udvalg bestående af: grosserer C. A. Blume, læge L. Ferdinand, kontorchef Th. Frölich, civilingeniør Lars Halling Sørensen og professor K. - G. Wingstrand (formand).

Bestyrelsen pålagde dette udvalg at oprette og drive et faunistisk kartotek, i hvilket der bl. a. skal indgå oplysninger om alle danske ynglefugle, således at kendskabet til vore ynglende fugles udbredelse og antal kan forbedres og uddybes. Når udvalget skønner, at det indkomne materiale vedrørende en eller flere arter er så vægtigt, at en offentliggørelse er forsvarlig, skal dette ske.

Efter at udvalget ved nogle møder havde fastslået formen af dette indsamlingsarbejde, ansøgte det Carlsbergfondet om økonomisk støtte til driften af det faunistiske kartotek. Da dette beløb blev bevilliget, udpegede udvalget stud. mag. N. O. Preuss til den daglige leder af arbejdet med indsamlingen, udarbejdelsen af kartotekerne m.v.

Som nævnt ønsker faunistisk udvalg at kortlægge de danske ynglefugles udbredelse, og det er i den anledning, at udvalget henvender sig til Dem med en opfordring til velvilligt samarbejde.

Man er taknemlig for alle konkrete oplysninger om yngleforekomster for danske fugle, også af de almindelige arter. I første omgang vil man dog særlig koncentrere sig om vand- og sumpfugle og i særlig grad om følgende arter: Lille Lappedykker, Sorthalset Lappedykker, Toppet Lappedykker, Gråstrubet Lappedykker, Grågås, Krikand, Atling, Skeand, Troidand, Taffeland, Klyde, Brushane, Alm. Ryle, Rødben, Vandrikse, Lille Rørvagtél, Dværgrørvagtél, Plettet Rørvagtél, Sortterne og Stor Kobbersneppe. Af denne grund beder vi Dem i særlig grad have deres opmærksomhed henvendt på disse arter i foråret og sommeren 1962. Hvis De har lyst og tid, vil det være af stor værdi for udvalgets arbejde, hvis De ved samme lejlighed kunne komme med oplysninger om de ovennævnte arters ynglen også i tidligere år.

Til hjælp ved rapporteringen har udvalget ladet udarbejde vedlagte kort, som De anmodes om at bruge så vidt muligt. Yderligere kort kan vederlagsfrit fås ved henvendelse til faunistisk kartotek. De har dog naturligvis lov til at indsende iagttagelserne på anden måde, hvis de blot er forsynet med de nødvendige data.

For at få undersøgt også de områder, hvorfra der af en eller anden grund ikke indkommer oplysninger, har udvalget midler til at udsende ornithologer til sådanne områder, for på den måde at få de nødvendige oplysninger. Det skulle således virkelig være muligt at foretage en indsamling fra så store dele af Danmark, at der kan fremstå et ret nøjagtigt billede af de enkelte arters udbredelse m.v.

Dersom ikke andet anføres i tilknytning til de indsendte oplysninger, vil udvalgets medlemmer have adgang til dem, ligesom de vil kunne træffe bestemmelse om offentliggørelse af de enkelte oplysninger. Ønsker indsenderen ikke, at indsendte oplysninger skal offentliggøres eller iøvrigt komme til andres kundskab, vil dette ikke ske, dersom det tydeligt fremgår af den pågældende meddelelse. Principielt vil vi dog foreslå, at en oplysning kan offentliggøres under formen: "i Østjylland", "på Langeland" el. lign. Ønsker indsenderen imidlertid heller ikke dette, kan oplysningerne i indtil fem år holdes helt hemmelige for andre end udvalgets medlemmer.

Personer, der måtte ønske adgang til det indsamlede materiale, før dette er offentliggjort, kan kun få dette, dersom udvalgets medlemmer enstemmigt godkender en ansøgning herom.

Sideløbende med denne indsamling modtager faunistisk udvalg gerne små lokalfaunaer, især fra områder der er, eller kan blive, truet med ødelæggelse, f. eks. ved udtørring. Også for disse lokalfaunaers vedkommende gælder det, at deres værdi er afhængig af, om oplysninger om de enkelte arters ynglen er forsynet med eksakte notater vedrørende dato, antal og beviser eller indicier for ynglen. Sådanne små lokalfaunaer vil ikke alene kunne danne grundlaget for senere sammenligninger til belysning af forskydninger i den danske fuglefauna, men vil også kunne stilles til rådighed for foreningens fredningsudvalg. Det skal straks pointeres, at faunistisk udvalg også er interesseret i at komme i kontakt med ornithologer, der gennem nogle år har foretaget optællinger på andre områder end de ovenfor nævnte.

Da successen af denne indsamling, der, når den ad åre er afsluttet, skal give alle ornithologer en oversigt over Danmarks ynglefugles udbredelse og antal, næsten udelukkende afhænger af den tilslutning, den får fra de af foreningens medlemmer, der modtager denne henvendelse, (for at garantere iagttagelsernes kvalitet er denne henvendelse kun blevet rettet til ca. 100 personer) kan udvalget ikke kraftigt nok henstille til Dem om efter bedste evne at være behjælpelig med dette arbejde.

I D.O.F.'s bibliotek befinder der sig nogle ornithologiske dagbøger af ældre dato, men deres antal er ikke tilstrækkeligt til, at der på grundlag af deres indhold kan drages sammenligninger mellem fuglefaunaen af i dag og f. eks. i 1900. Det er derfor faunistisk udvalgs håb, at det ved denne lejlighed skulle kunne få kendskab til sådanne ældre ornithologiske dagbøger. Udvalget vil meget gerne modtage - og forsvarligt opbevare - sådanne dagbøger, men vil dog også være taknemlig for enten at låne dem til gennemsyn eller for blot at modtage oplysninger om navnet på dagbøgernes oprindelige og nuværende ejer.

Alle forespørgelser vedrørende denne undersøgelse bedes rettet til:

Faunistisk Kartotek
Ornithologisk Afdeling
Kejsergade 2
København K.

hvortil også de udfyldte skemaer, eventuelle små lokalfaunaer samt oplysninger om ornithologiske dagbøger bedes indsendt.

VEJLEDNING TIL UDFYLDELSE AF KARTOTEKSKORTENE

Det er vigtigt, at hvert kort kun bruges til iagttagelser af een art på een lokalitet fra eet år.

- ad. 1: Da man tilsigter en nøjagtig kortlægning, er det nødvendigt at alle lokaliteters beliggenhed angives med ca. 1 km nøjagtighed (f. eks. i forhold til en gård el. lign.). Det bedste vil selvfølgelig være om lokaliteternes placering på Geodætisk Instituts kortbøger 1:100.000 angives; i så fald kan de tre rubrikker yderst til højre anvendes.
- ad. 2: Lokaliteten karakteriseres med korte betegnelser som f. eks.: mergelgrav, vegetationsrig sø, fyrreskov, have, stenstrand, lynghede, rørsump.
- ad. 3: Det er af stor betydning, at iagttageren skelner meget nøje mellem, hvad han direkte har optalt, og hvad han tror, der er. Skriv gerne en lille kommentar.
- ad. 4: Beviser og indicier for ynglen kan være af forskellig art, hvorfor De bedes notere de kendsgerninger, De bygger Deres opgivelser på f. eks. på følgende måde:

"rede med 6 æg, 25/5 1962",
"rede med 4 nyklækkede unger, 28/5 1962",
"kuld på ca. 6 unger samt forældrefuglene, 6/6 1962",
"to voksne fugle visende yngeluro på samme sted 3/6
og 8/6 1962",
"hun flyvende med føde til samme buskads 8/5 og 11/5
1962",
"voksne fugle set flyve med redemateriale, 8/4 1962".
Vedrørende dette punkt, se eventuelt D.O.F.T. 54, p.
174-175.

Kartotekskortene bedes indsendt efterhånden som de udfyldes og senest den 15. august til

Faunistisk Kartotek
Ornithologisk Afdeling
Kejsergade 2
København K.

Art:

lagttagelser fra Aar 196 .

1 Lokaltet
(Navn og Beliggenhed)

Bog

Blad

Felt

2 Kort Lokaltetsbeskrivelse:

3 Antal Ynglepar; skønnet: optalt:

4 Beviser for Ynglen, med Dato og Aar:

lagttagerens Navn:

Art:

lagttagelser fra Aar 196 .

1 Lokaltet
(Navn og Beliggenhed)

Bog

Blad

Felt

2 Kort Lokaltetsbeskrivelse:

3 Antal Ynglepar; skønnet: optalt:

4 Beviser for Ynglen, med Dato og Aar:

lagttagerens Navn: